

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมา

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดให้กรมโยธาธิการ กระทรวงมหาดไทย ถ่ายโอนภารกิจให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2542 จำนวน 3 ภารกิจ ได้แก่ การตรวจตรา กิจการควบคุมประเภทที่ 1 การรับแจ้งการประกอบกิจการและการตรวจตรา กิจการควบคุมประเภทที่ 2 และการอนุญาตประกอบกิจการและการตรวจตรา กิจการควบคุมประเภทที่ 3

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 และพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ พ.ศ. 2545 มีผลทำให้อำนาจหน้าที่และภารกิจของกรมโยธาธิการ ดังกล่าวโอนไปเป็นของกรมธุรกิจพลังงาน กระทรวงพลังงาน ดังนั้น กรมธุรกิจพลังงานจึงต้องถ่ายโอนภารกิจหน้าที่ให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายในปี 2546 – 2547

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับถ่ายโอนภารกิจ ได้แก่ เทศบาล เมืองพัทยา กรุงเทพมหานคร และองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งภารกิจที่ถ่ายโอนดังกล่าวจัดอยู่ในประเภทของกลุ่มงาน “หน้าที่ที่ต้องทำ”

มาตรฐานฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และภารกิจถ่ายโอนได้อย่างมีคุณภาพภายใต้มาตรฐานขั้นพื้นฐาน และประชาชนได้รับบริการสาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ขอบเขตของมาตรฐาน

1. เป็นการกำหนดแนวทางให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่รับถ่ายโอนภารกิจจากกรมธุรกิจพลังงาน เพื่อกำกับดูแลการประกอบกิจการน้ำมันเชื้อเพลิง จำนวน 3 ภารกิจ 9 ประเภท ดังนี้

1.1 การตรวจตรา กิจการควบคุมประเภทที่ 1 ได้แก่

- สถานที่เก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิงลักษณะที่ 1 (ร้านจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงรายย่อย)

1.2 การออกใบรับแจ้งการประกอบกิจการ และการตรวจตรา กิจการควบคุมประเภทที่ 2 ได้แก่

- สถานที่เก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิงลักษณะที่ 2 (โรงงานขนาดเล็กหรือเพื่อการเกษตร)
- สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภท ค. ลักษณะที่ 1 (ปั้มถังลอยริมถนนขนาดเล็ก)
- สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภท ง. (ปั้มหลอดแก้วมือหมุน)
- สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภท จ. ลักษณะที่ 1 (สถานีบริการทางน้ำขนาดเล็ก)

1.3 การอนุญาตและการตรวจตรา กิจการควบคุมประเภทที่ 3 ได้แก่

- สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ประเภท ก. (สถานีบริการติดถนนใหญ่)
- สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ประเภท ข. (สถานีบริการติดถนนซอย)
- สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ประเภท ค. ลักษณะที่ 2 (ปั้มถังลอยริมถนนขนาดใหญ่)
- สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ประเภท จ. ลักษณะที่ 2 (สถานีบริการทางน้ำขนาดใหญ่)

2. มาตรฐานฉบับนี้ ได้กำหนดวิธีปฏิบัติ ข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับการตรวจตรา การรับแจ้ง และการอนุญาต ตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2542 เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้ในการกำกับดูแลการประกอบกิจการน้ำมันเชื้อเพลิงในเขตพื้นที่

1.3 วัตถุประสงค์

1.3.1 เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการกำกับดูแลการประกอบกิจการน้ำมันเชื้อเพลิงตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ 2542

1.3.2 เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณะจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างมีมาตรฐานขั้นพื้นฐานเดียวกัน

1.4 คำนิยาม

"น้ำมันเชื้อเพลิง" หมายความว่า น้ำมันปิโตรเลียมดิบ น้ำมันเบนซิน น้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับเครื่องบิน น้ำมันก๊าด น้ำมันดีเซล น้ำมันเตา น้ำมันหล่อลื่น และให้หมายความรวมถึงผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมอื่นที่เป็นของเหลวและใช้เป็นเชื้อเพลิงหรือเป็นสิ่งหล่อลื่น ตามที่รัฐมนตรีกำหนดให้เป็นน้ำมันเชื้อเพลิงโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

"การมีน้ำมันเชื้อเพลิงไว้ในครอบครอง" หมายความว่า การมีไว้ในครอบครอง ไม่ว่าจะเพื่อตนเองหรือผู้อื่น และไม่ว่าจะเป็นกรณีมิใช่เพื่อจำหน่าย เพื่อขนส่ง เพื่อใช้ หรือเพื่อประการอื่นใด และให้หมายความรวมถึงการทิ้งหรือปรากฏในบริเวณที่อยู่ในความครอบครองด้วย

"สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง" หมายความว่า สถานที่ที่ใช้ในการเก็บน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อให้บริการน้ำมันเชื้อเพลิงแก่ยานพาหนะ และให้หมายความรวมถึงบริเวณที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตให้เป็นเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ตลอดจนสิ่งก่อสร้าง ถัง ท่อ และอุปกรณ์หรือเครื่องมือต่างๆ ในบริเวณนั้น

"การขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิง" หมายความว่า การเคลื่อนย้ายน้ำมันเชื้อเพลิง จากที่แห่งหนึ่งไปยังที่อีกแห่งหนึ่ง ไม่ว่าจะโดยทางบก ทางน้ำ ทางท่อ หรือโดยวิธีการอื่นใด

"คลังน้ำมันเชื้อเพลิง" หมายความว่า สถานที่ที่ใช้ในการเก็บน้ำมันเชื้อเพลิงตามปริมาณที่กำหนดในกฎกระทรวง และให้หมายความรวมถึงบริเวณที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตให้เป็นเขตคลังน้ำมันเชื้อเพลิง ตลอดจนสิ่งก่อสร้าง ถัง ท่อ และอุปกรณ์หรือเครื่องมือต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแต่ไม่รวมถึงสถานที่ใช้ในการเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้เป็นวัตถุดิบในกระบวนการผลิตในโรงกลั่น หรือ ผลิตน้ำมันเชื้อเพลิง

1.5 มาตรฐานอ้างอิงและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- 1.5.1 พระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ 2542
- 1.5.2 พระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ 2543
- 1.5.3 พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ 2535
- 1.5.4 พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ 2522
- 1.5.5 พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ 2518
- 1.5.6 พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ 2535 รวมทั้งกฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบต่าง ๆ ที่ออกตามพระราชบัญญัติข้างต้น